

# **STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PRZEDSZKOLU NR 182 W POZNANIU**

POZNAŃ, 2024 R.

**SPIS TREŚCI**

|                       |                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Rozdział I</b>     | Obszary Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Rozdział II</b>    | Słowniczek terminów                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Rozdział III</b>   | Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Rozdział IV</b>    | Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni. w tym zachowania niedozwolone.                                                                                                                                                                             |
| <b>Rozdział V</b>     | Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci                                                                                                                                                                                             |
| <b>Rozdział VI</b>    | Procedury reagowania na krzywdzenie, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe                                                                                                                                                                              |
| <b>Rozdział VII</b>   | Zasady bezpiecznych relacji dziecko –dziecko, w tym zachowania niedozwolone.                                                                                                                                                                                 |
| <b>Rozdział VIII</b>  | Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. wolontariuszy, pracowników Przedszkola oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem w przedszkolu)                                                                |
| <b>Rozdział IX</b>    | Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych w Przedszkolu                                                                                                                                                                           |
| <b>Rozdział X</b>     | Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych dzieci                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Rozdział XI</b>    | Procedury określające zakładanie „Niebieskiej Karty”                                                                                                                                                                                                         |
| <b>Rozdział XII</b>   | Monitoring stosowania Standarów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem, zasady aktualizacji standardu ochrony małoletnich oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie personelu przedszkola do stosowania standardów ochrony małoletnich. |
| <b>Rozdział XIII</b>  | Zasady udostępniania rodzicom i dzieciom standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania                                                                                                                                                                |
| <b>Rozdział XIV</b>   | Zapisy końcowe                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Załącznik nr 1</b> | Zasady bezpiecznych relacji personelu Przedszkola nr 182 w Poznaniu z dziećmi                                                                                                                                                                                |
| <b>Załącznik nr 2</b> | Wzór – karta interwencji                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Załącznik nr 3</b> | Wzór – ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem                                                                                                                                                              |
| <b>Załącznik nr 4</b> | Niebieska karta – procedury obowiązujące w przedszkolu oraz wzór                                                                                                                                                                                             |
| <b>Załącznik nr 5</b> | Oświadczenie opiekuna dziecka o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich                                                                                                                                                                            |

## **Wstęp**

Dobro i bezpieczeństwo dzieci w Przedszkolu Nr 182 w Poznaniu są priorytetem wszelkich działań podejmowanych przez pracowników Przedszkola na rzecz dzieci. Pracownik Przedszkola traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Realizując zadania Przedszkole, działa w ramach obowiązującego prawa, obowiązujących w nim przepisów wewnętrznych oraz w ramach posiadanych kompetencji. Niedopuszczalne jest, by pracownik Przedszkola stosował wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.

Niniejszy system ochrony dzieci przed krzywdzeniem określa procedury interwencji, działania profilaktyczne, edukacyjne, zasady zapobiegania krzywdzeniu dzieci, a w sytuacji, gdy do krzywdzenia doszło – określa zasady zmniejszenia rozmiaru jego skutków poprzez prawidłową i efektywną pomoc dziecku oraz wskazuje odpowiedzialność osób zatrudnionych w Przedszkolu za bezpieczeństwo dzieci do niego uczęszczających.

Niniejsze Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem zostały opublikowane na stronie internetowej Przedszkola Nr 182 w Poznaniu i są szeroko promowane wśród całego personelu, rodziców i dzieci uczęszczających do Przedszkola. Poszczególne grupy małoletnich są z poniższymi Standardami aktywnie zapoznawane poprzez prowadzone działania edukacyjne i informacyjne.

## **Rozdział I**

### **Obszary Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem**

Działając na podstawie art. 22b ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich Dyrektor Przedszkola „Król Elfów” Nr 182 w Poznaniu z dniem 14.02.2024 wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

**Standard 1** – Przedszkole opracowało, przyjęło i wdrożyło do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

- a) zasady bezpiecznej rekrutacji personelu,
- b) procedury reagowania na krzywdzenie,
- c) procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe,
- d) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- e) zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko, w tym zachowania niedozwolone,
- f) zasady bezpiecznych relacji dziecko – dziecko, w tym zachowania niedozwolone,
- g) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu,

- h) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych,
- i) zasady upowszechniania i ewaluacji Standardów.

**Standard 2** – Przedszkole stosuje zasady dotyczące personelu:

- a) zasady rekrutacji personelu pracującego z dziećmi w Przedszkolu,
- b) zasady bezpiecznych relacji personelu Przedszkola z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania na terenie Przedszkola są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z dzieckiem,
- c) zasady zapewniania pracownikom podstawowej wiedzy na temat ochrony małoletnich przed krzywdzeniem oraz udzielania pomocy dzieciom w sytuacjach zagrożenia, w zakresie:
  - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
  - procedur interwencji w przypadku podejrzeń krzywdzenia,
  - odpowiedzialności prawnej pracowników Przedszkola, zobowiązanych do podejmowania interwencji,
- d) zasady przygotowania personelu Przedszkola (pracującego z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami) do edukowania:
  - dzieci na temat ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem,
  - rodziców/opiekunów dzieci na temat wychowania dzieci bez przemocy oraz chronienia ich przed przemocą i wykorzystywaniem,
- e) przeszkolenie personelu ze Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w Przedszkolu „Król Elfów” nr 182 w Poznaniu.

**Standard 3**

Przedszkole:

- a) wdrożyło i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całemu personelowi,
- b) każdy pracownik wie komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu dziecka i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne,
- c) każdemu pracownikowi Przedszkola udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

**Standard 4**

Monitoring:

- a) co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów, konsultując się z personelem, dziećmi i rodzicami oraz je aktualizuje.

## **Rozdział II**

### **Słowniczek terminów**

1. Dziecko/małoletni – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie.
3. Personel – każdy pracownik Przedszkola bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.
4. Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
5. Instytucja – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci.
6. Dyrekcja – która w strukturze Przedszkola jest uprawniona do podejmowania decyzji.
7. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka konieczne jest poinformowanie rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
8. Sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie Przedszkola oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
9. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora Przedszkola pracownik sprawujący nadzór nad realizacją niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
10. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

## **Rozdział III**

### **Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu**

1. Rekrutacja pracowników Przedszkola odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu, a pracodawca dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Przedszkole dba, aby osoby w niej zatrudnione – zarówno pracownicy pedagogiczni, jak i niepedagogiczni, w tym osoby pracujące na podstawie umowy-zlecenia oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci, posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowiły dla nich zagrożenia.
3. W każdym przypadku Przedszkole musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia, tj. imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
4. Zgodnie z art. 21 *Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym* osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle

Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (dostęp: [rps.ms.gov.pl](http://rps.ms.gov.pl), po założeniu profilu placówki). Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata.

5. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej na stanowisku nauczyciela przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi w przedszkolu, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Od kandydata/kandydatki – osoby posiadającej obywatelstwo inne niż polskie – dyrektor pobiera również oświadczenie o państwie lub państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
7. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności, nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka zobowiązani są złożyć pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie byli prawomocnie skazani w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, oraz nie wydano wobec nich innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścili się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich lub z opieką nad nimi.
8. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
9. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego dyrektor uzyskuje od kandydata/kandydatki oświadczenie o niekaralności.
10. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do części A akt osobowych pracownika lub do dokumentacji wolontariusza/ praktykanta. W przypadku danych z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, wystarczającym jest wydruk strony internetowej, na której widnieje komunikat, że sprawdzana osoba nie figuruje w Rejestrze.

11. Osoba zatrudniona w przedszkolu ma obowiązek zapoznania się z obowiązującymi w placówce Standardami Ochrony Małoletnich, a następnie przed podjęciem obowiązków wypełnić oświadczenie (Załącznik nr 6). Oświadczenia będą przechowywane w teczkach osobowych pracowników.

#### **Rozdział IV**

##### **Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.**

1. Każdy pracownik Przedszkola Nr 182 w Poznaniu zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych dzieci.
2. Przestrzeganie zasad bezpiecznych relacji personelu z dziećmi w Przedszkolu. **Załącznik nr 1**
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu Przedszkola z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów, wolontariuszy, praktykantów.
4. Znajomość i zaakceptowanie Standardów Ochrony Małoletnich pracownicy podpisują potwierdzając podpisaniem oświadczenia. **Załącznik nr 1**

#### **Rozdział V**

##### **Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci**

1. Pracownicy Przedszkola posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich. Takie jak:
  - a) dziecko jest często brudne, nieprzyjemnie pachnie;
  - b) dziecko nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej,
  - c) dziecko nie ma odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych; jego odzież jest brudna, podarta;
  - d) dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
  - e) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko często je zmienia;
  - f) boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
  - g) dziecko wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
  - h) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone lub zachowuje się agresywnie,
  - i) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu dziecka zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
  - j) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka;
  - k) dziecko mówi o przemocy.
2. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to

podejrzanie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- a) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;
  - b) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka i nie przejmuje się losem i problemami swojego dziecka;
  - c) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
  - d) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
  - e) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
  - f) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
  - g) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
  - h) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy przedszkola podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
4. Pracownicy przedszkola monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

## **Rozdział VI**

### **Procedury reagowania na krzywdzenie, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe**

I. W przypadku powzięcia przez pracownika Przedszkola podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji psychologowi przedszkolnemu.

1. Psycholog przedszkolny po uzyskaniu informacji:

- a) Wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, informuje, zbiera wywiad i rozpatruje sytuację,
- b) Sporządza opis sytuacji przedszkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz opracowuje plan pomocy małoletniemu.

2. Plan pomocy małoletniemu powinien zawierać wskazania dotyczące:

- a) podjęcia przez Przedszkole działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
- b) wsparcia, jakie zaoferuje dziecku Przedszkole,
- c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

3. W bardziej skomplikowanych przypadkach (dotyczących np. wykorzystywania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor Przedszkola powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca dziecka, dyrektor Przedszkola, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia dziecka lub o krzywdzonym dziecku.
4. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone w V rozdział pkt 2 niniejszych Standardów, na podstawie opisu sporządzonego przez psychologa przedszkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
5. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie dziecka, dyrektor Przedszkola jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.
6. Zespół, o którym mowa w punkcie 3, wzywa rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

## II. Po sporządzeniu planu pomocy:

1. Zespół interwencyjny przedstawia go wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji rodzicom/opiekunom.
2. Dyrektor informuje rodziców/opiekunów o obowiązku Przedszkola – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
3. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów małoletniego dyrektor Przedszkola składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 3.
5. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – Przedszkole informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów dziecka na piśmie.
6. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 2** do niniejszych Standardów. Kartę tę załącza się do dokumentacji dziecka w Przedszkolu.
7. Wszyscy pracownicy Przedszkola i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

## Rozdział VII

### Zasady bezpiecznych relacji dziecko –dziecko, w tym zachowania niedozwolone

W przypadku podejrzenia, że dziecko:

1. Doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu: Oznacza to spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- a) pracownik będący świadkiem takiego zachowania dba o bezpieczeństwo dziecka i odseparowuje je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) spisuje notatkę ze zdarzenia z uszczerbku na zdrowiu lub powtarzającego się zdarzenia i przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc,
- c) zgłasza sytuację psychologowi przedszkolnemu oraz dyrekcji placówki.

2. Doświadcza ze strony innego dziecka innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub naruszenie nietykalności cielesnej, w tym sfer intymnych:

- a) pracownik będący świadkiem takiego zachowania dba o bezpieczeństwo dziecka i odseparowuje je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
- b) Przeprowadza rozmowę wyjaśniającą najpierw z dzieckiem krzywdzonym, a następnie z krzywdzącym, by poznać okoliczności zdarzenia, zadbać o samopoczucie dzieci oraz przypomnieć zasady kontaktów z rówieśnikami (jeśli istnieją ku temu przesłanki rozmowy są przeprowadzane w obecności drugiego dorosłego, świadka),
- c) Spisuje notatkę ze zdarzenia,
- d) Przeprowadza rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego,
- e) Wychowawca wspólnie ze specjalistą (pedagogiem/psychologiem) ustala indywidualny plan wsparcia dla dziecka krzywdzącego (np. rozmowy, kontrakt, praca nad emocjami) oraz formy pomocy dla dziecka pokrzywdzonego (np. rozmowy wspierające, obserwacje, kontakt z rodzicami),
- f) Placówka może zaproponować konsultację w poradni psychologiczno-pedagogicznej, przekazać rodzicom skierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej (Załącznik nr 7). Jeśli mimo wydania skierowania przedszkole nie otrzymuje opinii bądź informacji o terminie spotkania w poradni, wychowawca po 3 miesiącach sporządza notatkę, mówiącą, że mimo zaleceń rodzice nie skontaktowali się z poradnią. Wtedy placówka samodzielnie zwraca się do poradni psychologiczno-pedagogicznej z prośbą o konsultację sytuacji dziecka w placówce, z zaznaczeniem, że brak współpracy rodziców utrudnia udzielenie pomocy,
- g) W przypadku powtarzającej się przemocy dyrektor wzywa rodziców na rozmowę z udziałem specjalisty, na którym pisemnie ustalone są dalsze kroki (np. zobowiązanie do rozpoczęcia terapii dziecka oraz ścisła współpraca z wychowawcą),
- h) W przypadku braku współpracy psycholog przedszkolny powiadamia Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

## **Rozdział VIII**

### **Zasady interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie (np. wolontariuszy, pracowników Przedszkola oraz inne osoby, które mają kontakt z dzieckiem w przedszkolu)**

W przypadku podejrzenia, że dziecko:

1. Doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie (Uwaga! Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.):
  - a) pracownik będący świadkiem takiego zachowania dba o bezpieczeństwo dziecka i odseparowuje je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
  - b) zgłasza dyrektorowi i psychologowi przedszkolnemu,
  - c) psycholog/ dyrektor zawiadamia policję pod nr 112 lub 997 (W rozmowie z konsultantem podaje swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzanego o krzywdzenie oraz wszelkie znane fakty w sprawie).
  - d) Dyrektor zakańcza współpracę / rozwiązuje umowę z osobą krzywdzącą dziecko.
2. Doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):
  - a) Pracownik będący świadkiem takiego zachowania dba o bezpieczeństwo dziecka i odseparowuje je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
  - b) Zgłasza Dyrektorowi przedszkola,
  - c) Dyrektor zakańcza współpracę / rozwiązuje umowę z osobą krzywdzącą dziecko.
3. Doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):
  - a) Pracownik będący świadkiem takiego zachowania dba o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
  - b) Zgłasza Dyrektorowi przedszkola,
  - c) Dyrektor przeprowadza rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakańcza współpracę.

## **Rozdział IX**

### **Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych małoletnich**

1. Przedszkole, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka, zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. W przedszkolu na początku roku szkolnego pozyskiwane są pisemne zgody rodziców i uczniów na publikację wizerunku uczniów na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez placówkę. W miarę możliwości fotografowane są grupy uczniów, a nie pojedyncze osoby.
3. Zgoda rodziców/opiekunów na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań.
4. Zdjęcia i nagrania nie są podpisywane informacjami identyfikującymi ucznia z imienia i nazwiska.
5. Upublicznienie przez pracownika Przedszkola wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
6. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci.
7. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów dziecka nie jest wymagana.
8. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie przedszkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:
  - a) wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów,
  - b) zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie dzieci wyrażą na to zgodę.
9. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, respektujemy ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalamy z rodzicami/opiekunami i dziećmi sposób, w jaki osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych.
10. Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie wyklucza dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany, z uczestnictwa w fotografowanych aktywnościach.
11. Przedszkole przechowuje materiały zawierające wizerunek dzieci w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci.

## **Rozdział X**

### **Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Przedszkolu**

1. Na terenie Przedszkola dzieci nie mają swobodnego dostępu do Internetu. Sieć internetowa zablokowana jest hasłami.

2. W przypadku gdy dostęp do Internetu w Przedszkolu realizowany jest pod nadzorem pracownika Przedszkola jest on zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
3. Nauczyciele przeprowadzają z dziećmi cykliczne pogadanki dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. W Przedszkolu dzieci nie mają dostępu do komputerów i nie pracują na nich. Dzieci w Przedszkolu korzystają z monitorów interaktywnych, które wykorzystuje się do materiałów edukacyjnych, gier edukacyjnych, dostosowanych do wieku i możliwości dzieci.
5. Infrastruktura sieciowa Przedszkola umożliwia dostęp do Internetu wyłącznie pracownikom administracji, nauczycielom, specjalistom i dyrektorowi.
6. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo w sieci w Przedszkolu jest informatyk.
7. Do obowiązków tej osoby należą:
  - a) zabezpieczenie sieci internetowej Przedszkola hasłami oraz programem antywirusowym,
  - b) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb.

## **Rozdział XI**

### **Procedury określające zakładanie „Niebieskiej Karty”**

1. Głównym celem „Niebieskich Kart” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez Przedszkole, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.
2. Jeśli do jakiegokolwiek pracownika w Przedszkolu przyjdzie dziecko i zgłosi, iż wobec niego stosowana jest przemoc pracownik przekazuje informacje psychologowi przedszkolnemu, który powinien wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”. Każde powzięcie informacji o zaistnieniu przemocy nakazuje rozpocząć działania.
3. Procedura „Niebieskie Karty” stosowana jest każdorazowo w sytuacjach podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka.
4. Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzór stanowi **załącznik nr 4** niniejszych standardów.

## **Rozdział XII**

### **Monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem**

1. Dyrektor Przedszkola wyznacza Panią psycholog na osobę odpowiedzialną za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem w Przedszkolu.
2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Standardach.

3. Osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów ochrony małoletnich przeprowadza wśród pracowników Przedszkola, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 3** do niniejszych Standardów. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia Standardów.
4. Na podstawie przeprowadzonej ankiety osoba odpowiedzialna za realizację i propagowanie Standardów Ochrony Małoletnich sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi Przedszkola.
5. Dyrektor Przedszkola na podstawie otrzymanego raportu wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom, dzieciom i ich rodzicom/opiekunom.

### **Rozdział XIII**

#### **Zasady udostępniania rodzicom i uczniom standardów do zapoznania się z nimi i ich stosowania**

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem Przedszkola ogólnodostępnym dla personelu Przedszkola, dzieci oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Przedszkola, dostępny w Sekretariacie Przedszkola, oraz na gazetce w holu Przedszkola.
3. Nauczyciel zapoznaje rodziców/opiekunów ze Standardami poprzez wysłanie ich przez mail służbowy na maile rodziców/opiekunów.
4. Po zapoznaniu się z dokumentem rodzice/opiekunowie podpisują oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich – **załącznik nr 5**.

### **Rozdział XIV**

#### **Przepisy końcowe**

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Przedszkola, poprzez przesłanie tekstu Standardów rodzicom dzieci drogą elektroniczną, zamieszczenie na stronie internetowej Przedszkola oraz wywieszenie w wersji skróconej – przeznaczonej dla dzieci.

## **Załącznik nr 1**

### **Zasady bezpiecznych relacji personel – dziecko oraz dziecko – dziecko ustalone w Przedszkolu Nr 182 w Poznaniu**

#### **I. Relacje personelu Przedszkola**

Każdy pracownik Przedszkola jest zobowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi w Przedszkolu i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Każdy pracownik zobowiązany jest działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji swojego zachowania.

## **II. Komunikacja z dziećmi**

1. W komunikacji z dziećmi w Przedszkolu pracownik zobowiązany jest:
  - a) zachować cierpliwość i szacunek,
  - b) słuchać uważnie dziecka i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji,
  - c) informować dziecko o podejmowanych decyzjach jego dotyczących, biorąc pod uwagę oczekiwania dziecka,
  - d) szanować prawo dziecka do prywatności; jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe; jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, należy zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych; można też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy,
  - e) zapewniać dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć nauczycielowi/pracownikowi Przedszkola lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęto w jednostce oświatowej) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
2. Pracownikowi zabrania się:
  - a) zawstydzania, upokarzania, lekceważenia i obrażania dziecka oraz podnoszenia głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci,
  - b) ujawniania informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci; obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej,
  - c) zachowywania się w obecności dziecka w sposób niestosowny; obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

## **III. Działania realizowane z dziećmi**

1. Pracownik zobowiązany jest:
  - a) doceniać i szanować wkład dzieci w podejmowane działania, aktywnie je angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd,
  - b) unikać faworyzowania dzieci.
2. Pracownikowi zabrania się:

- a) nawiązywania z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych, składania mu propozycji o nieodpowiednim charakterze; obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie nieletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę,
  - b) utrwalania wizerunku nieletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych; dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci, jeśli dyrekcja Przedszkola nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów oraz samych dzieci,
  - c) proponowania nieletniemu alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również używania ich w obecności małoletnich,
  - d) przyjmowania pieniędzy, prezentów od nieletnich, od rodziców/opiekunów dziecka,
  - e) wchodzenia w relacje jakiegokolwiek zależności wobec dziecka lub rodziców/opiekunów dziecka, zachowywania się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych – nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
3. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrektorowi Przedszkola. Jeśli pracownik jest ich świadkiem, zobowiązany jest reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

#### **IV. Kontakt fizyczny z dziećmi**

- 1. Fizyczny kontakt z dzieckiem możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby dziecka w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego.
- 2. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) dziecko zawsze musi wyrazić zgodę.
- 3. Pracownik zobowiązany jest:
  - a) kierować się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy jego dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie,
  - b) być zawsze przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań,
  - c) zachować szczególną ostrożność wobec dziecka, które doświadczyło nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania; takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi; w takich sytuacjach pracownik powinien reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- 4. Pracownikowi zabrania się:

- a) bicia, szturchania, popychania oraz naruszania integralności fizycznej dziecka w jakikolwiek inny sposób,
  - b) dotykania dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny,
  - c) angażowania się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
5. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z dzieckiem. Do takich sytuacji zaliczyć można:
- a) stosowanie podpowiedzi manualnej podczas zajęć edukacyjnych i terapeutycznych dostosowanych do potrzeb dziecka,
  - b) pomoc dziecku w czynnościach higienicznych, jeśli dziecko tego wymaga,
  - c) pomoc dziecku z niepełnosprawnością w spożywaniu posiłku,
  - d) pomoc dziecku z niepełnosprawnością w poruszaniu się po przedszkolu,
6. Kontakt fizyczny z dzieckiem musi być jawny, nieukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zobowiązany jest zawsze poinformować o tym osobę odpowiedzialną (np. nauczyciela, dyrektora) i/lub postępować zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

#### **V. Kontakty pracownika z dzieckiem poza godzinami pracy**

- 1. Obowiązuje zasada, że kontakt z dziećmi uczęszczającymi do Przedszkola powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- 2. Pracownikowi zabrania się zapraszania dzieci do swojego miejsca zamieszkania, spotykania się z nimi poza godzinami pracy; obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
- 3. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- 4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, pracownik zobowiązany jest poinformować o tym dyrektora Przedszkola, a rodzice/opiekunowie dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- 5. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

#### **VI. Bezpieczeństwo online**

1. Pracownik musi być świadomy cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania swojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, a także własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których może on spotkać uczniów/uczennice, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzysta. Jeśli profil pracownika jest publicznie dostępny, to również dzieci i ich rodzice/opiekunowie mają wgląd w cyfrową aktywność pracownika.
2. Pracownik zobowiązany jest wyłączać lub wyciszać osobiste urządzenia elektroniczne w trakcie zajęć.

## Wzór – karta interwencji

|                                                                                                                                                                 |                                                      |                                            |                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------------|
| <b>Imię i nazwisko dziecka</b>                                                                                                                                  |                                                      |                                            |                                                    |
| <b>Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)</b>                                                                                                                |                                                      |                                            |                                                    |
| <b>Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia</b>                                                                                                           |                                                      |                                            |                                                    |
| <b>Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa</b>                                                                                                         | <b>Data:</b>                                         | <b>Działanie:</b>                          |                                                    |
|                                                                                                                                                                 |                                                      |                                            |                                                    |
|                                                                                                                                                                 |                                                      |                                            |                                                    |
| <b>Spotkania z opiekunami dziecka</b>                                                                                                                           | <b>Data:</b>                                         | <b>Opis spotkania:</b>                     |                                                    |
|                                                                                                                                                                 |                                                      |                                            |                                                    |
|                                                                                                                                                                 |                                                      |                                            |                                                    |
| <b>Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)</b>                                                                                                          | zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa | wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny | inny rodzaj interwencji (jaki?):<br>.....<br>..... |
| <b>Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji</b>                                                           |                                                      |                                            |                                                    |
| <b>Wyniki interwencji – działania organów wymiaru sprawiedliwości (jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach działania placówki lub działania rodziców)</b> | <b>Data:</b>                                         | <b>Działanie:</b>                          |                                                    |
|                                                                                                                                                                 |                                                      |                                            |                                                    |

**Wzór – ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem**

|                                                                                                                                           |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w przedszkolu, w którym pracujesz?                                |  |
| Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem”?                                                             |  |
| Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?                                                                                    |  |
| Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?                                                                                   |  |
| Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika? |  |
| Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone?                                                                                               |  |
| Czy podjąłeś/-aś jakieś działania? Jeśli tak, to jakie?                                                                                   |  |
| Jeśli nie – dlaczego?                                                                                                                     |  |
| Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem? <i>(odpowieź opisowa)</i>            |  |

**NIEBIESKA KARTA – PROCEDURY REALIZACJI  
W PRZEDSZKOLU NR 182 W POZNANIU**

Procedura "Niebieskie Karty" - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

1. Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.
2. Typy przemocy w rodzinie:
  - 1) przemoc fizyczna;
  - 2) przemoc emocjonalna;
  - 3) zaniedbywanie;
  - 4) wykorzystanie seksualne;
  - 5) małoletni świadkiem przemocy.
3. Procedura „Niebieskie Karty” nakłada na przedszkole określone zadania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec dziecka przemocy domowej, jeżeli np. dziecko: ma ślady przemocy fizycznej - ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
4. Ma ślady przemocy psychicznej - moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd., Przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, ma niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, zastraszenie, unikanie rozmów itd.
5. Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd. Karta stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie, ponieważ dokumentuje sytuacje pokrzywdzonego ucznia i stanowi dowód w postępowaniu przygotowawczym i ewentualnej sprawie karnej o znęcanie się.
6. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskie Karty” to początek procesu wspierania ofiary przemocy.

7. Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywające się na podstawie procedury „Niebieskie karty” nie wymaga zgody dziecka dotkniętego przemocą.

8. Wszczęcie procedury na terenie przedszkola następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska karta” - A w obecności dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Wszczynając procedurę, podejmuje się działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu dziecku.

### **REALIZACJA PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” W PRZEDSZKOLU NR 182 W POZNANIU**

1. „Niebieskie Karty” zakłada psycholog, który stwierdza lub dostaje informacje od nauczyciela, że w rodzinie dziecka dochodzi do przemocy (decyzję o założeniu „Niebieskie Karty” warto podjąć po konsultacjach oraz w porozumieniu z zespołem wychowawczym).

2. Wszczęcie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta - A” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec małoletniego, czynności podejmowane i realizowane w ramach procedury, przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.

4. Jeżeli osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.

5. Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, powinny być prowadzone w miarę możliwości w obecności pedagoga specjalnego lub psychologa.

6. Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta - A” osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, przekazuje się formularz „Niebieska Karta - B”.

7. W przypadku, gdy przemoc w rodzinie dotyczy małoletniego, formularz „Niebieska Karta - B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu albo osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie (formularz „Niebieska Karta - B” nie przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie).

8. Wypełniony formularz „Niebieska Karta - A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.

miejsowość, data

Nazwa Szkoły

**„NIEBIESKA KARTA - A”**  
**W ZWIĄZKU Z POWIĘCIEM UZASADNIONEGO PODEJRZENIA STOSOWANIA**  
**PRZEMOCY DOMOWEJ LUB W WYNIKU ZGŁOSZENIA PRZEZ ŚWIADKA**  
**PRZEMOCY DOMOWEJ USTALA SIĘ, CO NASTĘPUJE:**

**I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ**

| Dane                                                                                                                                                    | Osoba 1 doznająca<br>przemocy domowej | Osoba 2 doznająca<br>przemocy domowej | Osoba 3 doznająca<br>przemocy domowej |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|
| Małoletni (Tak/Nie)                                                                                                                                     |                                       |                                       |                                       |
| Imię i nazwisko                                                                                                                                         |                                       |                                       |                                       |
| Imiona rodziców                                                                                                                                         |                                       |                                       |                                       |
| Wiek                                                                                                                                                    |                                       |                                       |                                       |
| PESEL                                                                                                                                                   |                                       |                                       |                                       |
| Nazwa i adres miejsca<br>pracy/nazwa i adres<br>placówki oświatowej do<br>której uczęszcza<br>małoletni                                                 |                                       |                                       |                                       |
| Adres miejsca zamieszkania                                                                                                                              |                                       |                                       |                                       |
| Kod pocztowy                                                                                                                                            |                                       |                                       |                                       |
| Miejscowość                                                                                                                                             |                                       |                                       |                                       |
| Gmina                                                                                                                                                   |                                       |                                       |                                       |
| Województwo                                                                                                                                             |                                       |                                       |                                       |
| Ulica                                                                                                                                                   |                                       |                                       |                                       |
| Nr domu/ nr lokalu                                                                                                                                      |                                       |                                       |                                       |
| Telefon lub adres email                                                                                                                                 |                                       |                                       |                                       |
| Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania)                                                                                  |                                       |                                       |                                       |
| Kod pocztowy                                                                                                                                            |                                       |                                       |                                       |
| Miejscowość                                                                                                                                             |                                       |                                       |                                       |
| Gmina                                                                                                                                                   |                                       |                                       |                                       |
| Województwo                                                                                                                                             |                                       |                                       |                                       |
| Ulica                                                                                                                                                   |                                       |                                       |                                       |
| Nr domu/ nr lokalu                                                                                                                                      |                                       |                                       |                                       |
| Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową (np. żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść) |                                       |                                       |                                       |

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

**II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA  
SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ .....**

**III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ**

| Dane                                                                                                                                                                                | Osoba 1 stosująca przemoc domową  | Osoba 2 stosująca przemoc domową  |                                   |                                   |                                   |                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|
| Imię i nazwisko                                                                                                                                                                     |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Imiona rodziców                                                                                                                                                                     |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Wiek                                                                                                                                                                                |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| PESEL <sup>2)</sup>                                                                                                                                                                 |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Adres miejsca zamieszkania:                                                                                                                                                         |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Kod pocztowy                                                                                                                                                                        |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Miejscowość                                                                                                                                                                         |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Gmina                                                                                                                                                                               |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Województwo                                                                                                                                                                         |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Ulica                                                                                                                                                                               |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Nr domu/nr lokalu                                                                                                                                                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Telefon lub adres e-mail                                                                                                                                                            |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):                                                                                                             |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Kod pocztowy                                                                                                                                                                        |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Miejscowość                                                                                                                                                                         |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Gmina                                                                                                                                                                               |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Województwo                                                                                                                                                                         |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Ulica                                                                                                                                                                               |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Nr domu/nr lokalu                                                                                                                                                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy                                                                                                                                |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść) <sup>1)</sup> |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Osoby/formy przemocy domowej                                                                                                                                                        | Osoba 1 stosująca przemoc         |                                   |                                   | Osoba 2 stosująca przemoc         |                                   |                                   |
|                                                                                                                                                                                     | wobec Osoby 1 doznającej przemocy | wobec Osoby 2 doznającej przemocy | wobec Osoby 3 doznającej przemocy | wobec Osoby 1 doznającej przemocy | wobec Osoby 2 doznającej przemocy | wobec Osoby 3 doznającej przemocy |
| Przemoc fizyczna <sup>3*</sup><br><i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>                                                      |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |
| Przemoc psychiczna <sup>3*</sup><br><i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>                                              |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |                                   |

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |  |  |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|--|--|--|
| Przemoc seksualna <sup>3*</sup><br>zmuszanie do obcowania<br>płciowego, innych czynności<br>seksualnych i inne (wymień jakie)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |  |  |  |  |  |
| Przemoc ekonomiczna <sup>3*</sup><br>niełożenie na utrzymanie osób,<br>wobec których istnieje taki<br>obowiązek,<br>niezaspokajanie potrzeb<br>materialnych, niszczenie rzeczy<br>osobistych, demolowanie<br>mieszkania, wynoszenie sprzętów<br>domowych oraz ich sprzedawanie i<br>inne (wymień jakie)                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |  |  |  |  |
| Przemoc za pomocą środków<br>komunikacji elektronicznej <sup>3*</sup><br>wyzywanie, straszenie, poniżanie<br>osoby w Internecie lub przy użyciu<br>telefonu, robienie jej zdjęcia lub<br>rejestrowanie filmów bez jej zgody,<br>publikowanie w Internecie lub<br>rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów<br>lub tekstów, które ją obrażają lub<br>ośmieszają, i inne (wymień jakie)                                                                                                                                                           |  |  |  |  |  |  |
| Inne <sup>3)</sup> zaniedbanie,<br>niezaspokojenie podstawowych<br>potrzeb biologicznych,<br>psychicznych i innych, niszczenie<br>rzeczy osobistych, demolowanie<br>mieszkania, wynoszenie sprzętów<br>domowych i ich sprzedawanie,<br>pozostawianie bez opieki osoby,<br>która z powodu choroby,<br>niepełnosprawności lub wieku nie<br>może samodzielnie zaspokoić<br>swoich potrzeb, zmuszanie do picia<br>alkoholu, zmuszanie do zażywania<br>środków odurzających, substancji<br>psychotropowych lub leków i inne<br>(wymień jakie) |  |  |  |  |  |  |

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOŚŁA USZKODZENIA CIAŁA?  
(TAK/NIE)<sup>1)</sup>

| Osoba 1 doznająca przemocy | Osoba 2 doznająca przemocy | Osoba 3 doznająca przemocy |
|----------------------------|----------------------------|----------------------------|
|                            |                            |                            |

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V  
CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE  
KARTY”?

☐ tak (kiedy? ..... gdzie? ..... ) ☐ nie ☐ nie ustalono

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE  
KARTY”?

☐ tak ☐ nie ☐ nie ustalono

VII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

☐ tak ☐ nie ☐ nie ustalono

VIII. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)<sup>1)</sup>

| Osoba 1 doznająca przemocy | Osoba 2 doznająca przemocy | Osoba 3 doznająca przemocy |
|----------------------------|----------------------------|----------------------------|
|                            |                            |                            |

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę

IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ☐ ustalono - wypełnij tabelę ☐ nie ustalono

| Dane                                                                                                                                                  | Świadek 1 | Świadek 2 | Świadek 3 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|-----------|
| Imię i nazwisko                                                                                                                                       |           |           |           |
| Wiek                                                                                                                                                  |           |           |           |
| Adres miejsca zamieszkania:                                                                                                                           |           |           |           |
| Kod pocztowy                                                                                                                                          |           |           |           |
| Miejscowość                                                                                                                                           |           |           |           |
| Gmina                                                                                                                                                 |           |           |           |
| Województwo                                                                                                                                           |           |           |           |
| Ulica                                                                                                                                                 |           |           |           |
| Nr domu/nr lokalu                                                                                                                                     |           |           |           |
| Telefon lub adres e-mail                                                                                                                              |           |           |           |
| Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca) <sup>1</sup> |           |           |           |

**XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):**

| Działanie | Osoba 1<br>stosująca<br>przemoc | Osoba 2<br>stosująca<br>przemoc |
|-----------|---------------------------------|---------------------------------|
|-----------|---------------------------------|---------------------------------|

|                                                                                                                                                                              |                                                                                                                               |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| Badanie na zawartość alkoholu (wynik)                                                                                                                                        |                                                                                                                               |  |  |
| Doprowadzenie do wytrzeźwienia                                                                                                                                               |                                                                                                                               |  |  |
| Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych                                                                                                             | na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)                     |  |  |
|                                                                                                                                                                              | na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.) |  |  |
| Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej                                                                                                 |                                                                                                                               |  |  |
| Powiadomienie organów ścigania                                                                                                                                               |                                                                                                                               |  |  |
| Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia                                                                  |                                                                                                                               |  |  |
| Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia                                                                              |                                                                                                                               |  |  |
| Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określoną w metrach odległość                                                       |                                                                                                                               |  |  |
| Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową                                                                                                                    |                                                                                                                               |  |  |
| Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową |                                                                                                                               |  |  |
| Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej                                                                      |                                                                                                                               |  |  |
| Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”                                    |                                                                                                                               |  |  |
| Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni                                                                                 |                                                                                                                               |  |  |
| Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej                                                                                                    |                                                                                                                               |  |  |
| Inne (wymień jakie?)                                                                                                                                                         |                                                                                                                               |  |  |

**XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):**

| Działanie                                                          | Osoba 1<br>doznająca<br>przemocy | Osoba 2<br>doznająca<br>przemocy | Osoba 3<br>doznająca<br>przemocy |
|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|
| Udzielono pomocy ambulatoryjnej                                    |                                  |                                  |                                  |
| Przyjęto na leczenie szpitalne                                     |                                  |                                  |                                  |
| Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała       |                                  |                                  |                                  |
| Zapewniono schronienie w placówce całodobowej                      |                                  |                                  |                                  |
| Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia |                                  |                                  |                                  |
| Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego                  |                                  |                                  |                                  |
| Przekazanie formularza „Niebieska Karta - B”                       |                                  |                                  |                                  |
| Inne (wymień jakie?)                                               |                                  |                                  |                                  |

**XIII. DODATKOWE INFORMACJE**.....  
.....  
.....  
.....  
.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

|                                                                                                                                                                              |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej                                                                                                             |  |
| Funkcjonariusza Policji                                                                                                                                                      |  |
| Zołnierza Żandarmerii Wojskowej                                                                                                                                              |  |
| Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej                                                                               |  |
| Asystenta rodziny                                                                                                                                                            |  |
| Nauczyciela                                                                                                                                                                  |  |
| Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego                                                                               |  |
| Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych                                                                                                         |  |
| Pedagoga, psychologa lub terapeuty, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej |  |

.....  
imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz „Niebieska Karta - A”

.....  
(data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

<sup>1</sup> wpisać właściwe

<sup>2</sup> numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę  
podkreślić rodzaje zachowań

## **„NIEBIESKA KARTA - B”**

### **INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ**

#### **CO TO JEST PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”?**

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

#### **CO TO JEST PRZEMOC DOMOWA?**

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

#### **KTO MOŻE BYĆ OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ?**

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradiadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

#### **NAJCZĘSTSZE FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ:**

**Przemoc fizyczna:** bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

**Przemoc psychiczna:** izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

**Przemoc seksualna:** zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

**Przemoc ekonomiczna:** nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

**Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej:** wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

**Inny rodzaj zachowań:** zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

### **WAŻNE**

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na **numer alarmowy 112**. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** - w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** - w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** - zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** - zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przestępstwem** - zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** - w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** - np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** - podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** - w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

### **WYKAZ PLACÓWEK FUNKCJONUJĄCYCH NA TWOIM TERENIE, UDZIELAJĄCYCH POMOCY I WSPARCIA OSOBOM DOZNAJĄCYM PRZEMOCY DOMOWEJ**

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

| Lp. | Nazwa instytucji/organizacji | Adres instytucji/organizacji | Telefon | Adres e-mail |
|-----|------------------------------|------------------------------|---------|--------------|
|     |                              |                              |         |              |
|     |                              |                              |         |              |
|     |                              |                              |         |              |
|     |                              |                              |         |              |

**MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:**

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18<sup>00</sup>-22<sup>00</sup> można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18<sup>00</sup>-22<sup>00</sup> w języku rosyjskim.
- **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17<sup>00</sup>-21<sup>00</sup>) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18<sup>00</sup>-22<sup>00</sup>).
- **Poradnia e-mailowa:** [niebieskaLinia@niebieskaLinia.info](mailto:niebieskaLinia@niebieskaLinia.info). Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie.niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9<sup>30</sup> do 15<sup>30</sup>, od godz. 15<sup>30</sup> do 9<sup>30</sup> włączony jest automat)

miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ  
Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH  
W PRZEDSZKOLU NR 182 W POZNANIU**

Ja,.....

oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” stosowanymi w  
Przedszkolu Nr 182 w Poznaniu

Podpis rodzica/opiekuna

## **Załącznik 6**

Data.....

Ja .....

Oświadczam, że zapoznałem/łam się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanych w Przedszkolu nr 182 w Poznaniu oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

Podpis.....

**WZÓR SKIEROWANIA DO PORADNI PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ**

(Nazwa i adres przedszkola).....

.....

Miejscowość, data: .....

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 4 w Poznaniu

os. Bolesława Chrobrego 105, 60-681 Poznań

**Skierowanie / rekomendacja do objęcia dziecka diagnozą i wsparciem w  
Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej**

Dyrektor / nauczyciele Przedszkola nr 182 „Król Elfów” w Poznaniu kierują dziecko:

Imię i nazwisko dziecka:.....

Data urodzenia:.....

Grupa:.....

Do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 4 w Poznaniu w celu przeprowadzenia diagnozy funkcjonowania emocjonalno-społecznego oraz potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka.

Uzasadnienie skierowania:

W codziennym funkcjonowaniu dziecka w przedszkolu obserwuje się trudności w zakresie:

.....  
.....

Dotychczasowe podjęte działania ze strony przedszkola:

.....  
.....

Mimo podjętych działań trudności utrzymują się.

W związku z tym przedszkole rekomenduje przeprowadzenie diagnozy psychologiczno-pedagogicznej oraz określenie ewentualnych form wsparcia dla dziecka i rodziny.

Podpis wychowawcy/nauczyciela:.....

Podpis dyrektora:.....

Pieczęć przedszkola: